Искергән сүзләр.

Зур бәхетләр
сызганып эшкә бирелгәннән килә,
Аһ! Оят,хурлык,
түбәнлекләр иренгәннән килә.
Булса калдырмак берәү
ушбу җиһанда изге ат,
Тир белән тапсын ашарын,
итсен, әлбәт, иҗтиһад.
Һәр олугълар
эшләгәнлектән олугълыклар таба,
"Уйнады" дип бирмиләр
ушбу җиһанда мәртәбә.
Г.Тукай.(1911)

- җиһан
- иҗтиһад
- ушбу
- олугъ
- мөкаддәс

1нче төркем	2нче төркем	3 нче төркем	4 нче төркем
өяз сөңге	мәхәллә ядрә	инсан аршын	арык вә

Искергән сүзләр

- өяз
- мәхәллә
- сөңге
- ядрә
- аршын
- инсан
- арык
- вә

- Мәгънәләре буенча 1нче баганадагы сүзләр- вакыт узу белән кулланылыштан төшеп калган предмет яки күренеш исемнәре. Аларны *тарихи сүзләр* дип атыйлар. Аларны бары тик тарихи хезмәтләрдә яки шул чор матур әдәбияты әсәрләрендә кулланалар.

- Ә икенче баганадагы сүзләр – хәзерге көндә дә булган предметларның, күренешләрнең искергән атамалары. Аларны *архаизмнар* дип атыйлар.

Ишәк илә сандугач.

Ишәк сандугачны күрде дә, аның янына килеп: "Тыңла әле, дустым! Миңа сине, ул сайрарга бик маһир, дип мактадылар. Менә мин үз колагым илә синең тавышыңны ишетмәкче вә яхшы-начарлыгына үзем хөкем итмәкче булдым", - диде.

Сандугач, дәрхаль үзенең һөнәрен күрсәтергә башлап,әллә тагы мең төрле көйләргә борып сайрарга кереште.

Ул,бер чут-чут итеп куеп, бер сызгыра, бер назиканә генә тавышын әкренләтеп, бер бөтен урманга вак кына ядрә сибелгән кеби яңгыратып җибәреп, ничек тә булса матуррак сайрарга тырыша иде.

(Г.Тукай)

Имтияз алган бала.

Тырышты бу бала, чын ләззәт алды инде тәхсилдән;

Югары булды урны “афәрин”нән һәм дә “тәхсин”нән.

Ни кушсаң да укый алды, ни әйтсәң шуны язалды;

Балаларның арасында үзенә “имтияз” алды.

Беренче кәррә мөмтаз булса бер инсан туганнан соң,

Фәхерле имтиязларны алыр үскәч тә аннан соң.

"И сабыйлар! Эшләгез сез, иң мөкатдәс нәрсә-эш,

Эш агачы һәрвакытта бик юмарт китрер җимеш.

Яшьлегеңдә күп тырышсаң, эшкә бирсәң чын күңел,

Каршыларсың картлыгыңны бик тыныч һәм бик җиңел"

Г.Тукай